

Individuálna výročná správa
Obce Veľké Dravce
za rok 2023

.....
starosta obce

OBSAH

str.

Úvodné slovo starostu obce	
1. Identifikačné údaje obce	3
2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3-5
3. Poslanie, vízie, ciele	5-6
4. Základná charakteristika obce	6
4.1. Geografické údaje	6
4.2. Demografické údaje	6
4.3. Ekonomické údaje	6
4.4. Symboly obce	7
4.5. Logo obce	7
4.6. História obce	7
4.7. Pamiatky	7-8
4.8. Významné osobnosti obce	8
5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
5.1. Výchova a vzdelávanie	8
5.2. Zdravotníctvo	8
5.3. Sociálne zabezpečenie	8
5.4. Kultúra	8
5.5. Hospodárstvo	8
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	9-12
6.1. Rozpočet na roky 2024 - 2026	12-14
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	14
7.1. Majetok	15
7.2. Zdroje krytia	15
7.3. Pohľadávky	15
7.4. Závázky	15-16
8. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov	16-17
9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	17
9.1. Prijaté granty a transfery	17-18
9.2. Poskytnuté dotácie	18
9.3. Významné investičné akcie v roku 2023	19
9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	19
9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	19
9.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	19

Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania, predkladám touto cestou Výročnú správu obce za rok 2023, prostredníctvom ktorej môžete nahliadnuť na aktuálny stav obce a výsledky dosiahnuté za uplynulý rok. Aj počas roku 2023 naša obec žila bohatým kultúrnym a spoločenským životom. Ako každý rok v spolupráci s poslancami obecného zastupiteľstva a ochotnými občanmi a priateľmi našej obce sa zorganizovali akcie, ktoré majú v našej obci dlhoročnú tradíciu. V roku 2023 obec organizovala medzinárodnú akciu - 11. Ročník stretnutia Dravčanov Karpatskej kotliny – Európska platforma „Dravčanov“.

V roku 2023 sme okrem zabezpečenia základných funkcií obce pokračovali vo vybavovaní v projektoch ako :

- **Obnova chodníka pri rodinných domoch v obci Veľké Dravce I. a II. Etapa**
- **Detské ihrisko Veľké Dravce Predprimárne vzdelanie – Materská škola**
- **Zníženie energetickej náročnosti materskej školy v obci Veľké Dravce**

Aj v roku 2023 sme pokračovali v projektoch : miestna občianska poriadková služba cez Ministerstvo vnútra SR, TSP a Komunitné centrum.

Verím, že aj naďalej sa nám bude dariť získavať finančné prostriedky, ktoré budeme hospodárne a efektívne vynakladať na rozvoj a zveľádovanie našej obce.

1. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Veľké Dravce
Sídlo:	Veľké Dravce 240
IČO:	00316512
Štatutárny orgán obce:	Mgr. Viera Rubintová
Telefón:	047/4373122, 0908249931
Mail:	obecvelkedravce@gmail.com
Webová stránka:	www.velkedravce.sk

2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Mgr. Viera Rubintová

Zástupca starostu obce: Pregi Mikuláš

Hlavný kontrolór obce: Mgr. Svoreňová Ľudmila

Obecné zastupiteľstvo: Bc. Bystrianská Dominika, Červienka Jozef, Gál Norbert, János Kapsa,

Pavel Kapsa, Pregi Mikuláš, Šalamon Jozef

Obecný úrad:

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, a dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov.

Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Svoje úlohy môže obec financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými a fyzickými osobami.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Poskytujú sa na základe zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov ŠR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

Obec, ako subjekt verejnej správy zadefinovaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike.

Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú rozpočtové organizácie a obce v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovnú závierku vo všeobecnosti upravuje zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov a definuje ju ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie vyžadujú, pričom účtovná závierka tvorí jeden celok pozostávajúci zo všeobecných náležitostí a z jednotlivých súčastí – súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok.

Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť verný a pravdivý obraz o hospodárení obce. Informácie v účtovnej závierke sú užitočné, ak sú posudzované z hľadiska významnosti, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé.

Zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov stanovuje povinnosť overenia individuálnej účtovnej závierky a vyhotovenie výročnej správy, ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť tiež overený audítorom. Pre obce to ustanovuje aj § 9

zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov.

Účtovná závierka predstavuje kontinuálny proces činností, ktorých výsledkom je zostavenie účtovných výkazov, vypracovanie poznámok a následné predloženie účtovnej závierky ako celku vrátane všeobecných náležitostí na určené miesta predkladania. Z hľadiska charakteru ich môžeme rozčleniť na účtovnú závierku pozostávajúcu z prípravných prác, uzatvorenia účtovných kníh a zostavenie účtovnej závierky.

Prípravné práce sa uskutočnili pred uzatvorením účtovných kníh a zahŕňali tieto okruhy činností:

- inventarizáciu,
- kontrolu bilančnej kontinuity,
- kontrolu nadväznosti analytických účtov a analytickej evidencie na syntetické účty,
- zaúčtovanie účtovných prípadov na účtoch, ktoré nesmú mať konečný zostatok,
- kontrolu účtu výsledku hospodárenia, - kontrola zaúčtovania odpisov, - doúčtovanie účtovných prípadov bežného účtovného obdobia, - kontrolu formálnej správnosti účtovných zápisov.

Pri uzatváraní účtovných kníh obec postupuje nasledovne:

zistiťujú sa obraty jednotlivých účtov, zistiťujú sa konečné stavy účtov prostriedkov a zdrojov rozpočtového hospodárenia, zisťuje sa účtovný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie Obec Veľké Dravce od 1.1.2009 účtuje v mene euro.

Rozpočtové organizácie obce /uviesť názov, sídlo, štatutárny orgán, základná činnosť, IČO, telefón, e-mail, webová stránka / : nemá

Príspevkové organizácie obce /uviesť názov, sídlo, štatutárny orgán, základná činnosť, IČO, telefón, e-mail, webová stránka /: nemá

Neziskové organizácie založené obcou /uviesť názov, sídlo, štatutárny orgány vklad do základného imania, predmet činnosti, IČO, telefón, e-mail, webová stránka /: nemá

Obchodné spoločnosti založené obcou /uviesť názov, sídlo, štatutárny orgán, vklad do základného imania, percentuálne podiely, podiel na hlasovacích právach, predmet činnosti, IČO, telefón, e-mail, webová stránka /: nemá

3. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov, podnikateľských subjektov a návštevníkov obce. Zachovávanie a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva a sprístupňovanie kultúrnych hodnôt obyvateľom celého regiónu. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov od ostatných subjektov.

Vízie obce:

Formovať obec ako vidiecke centrum, ktoré využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života občanov obce.

Uplatňovať otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom, dodávateľom a ostatným subjektom.

Individuálnym prístupom starostu obce a poslancov OZ zvyšovať záujem a zapojenie občanov do riešenia vecí verejných.

Vytvoriť v obci podmienky pre podnikateľskú činnosť a živnosti občanov obce.

Posilniť služby, podporiť rozvoj hospodárskeho života, poľnohospodárske j výroby.

Ciele obce:

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Veľké Dravce, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a environmentálnej stránke. Vytvoriť priaznivé životné podmienky pre obyvateľov a zabezpečiť kvalitné služby oblasti fungujúcej samosprávy.

Zachovávať kultúrne, historické a prírodné dedičstvo obce. Rozvoj obce ako perspektívne centrum turistiky a cestovného ruchu. Zabezpečiť bezpečné dostupné a udržiavané komunikácie v každom ročnom období.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec Veľké Dravce leží vo východnej časti Lučeneckej kotliny na nive stredného toku potoka Suchá.

Susedné mestá a obce :

Fiľakovo, Lučenec, Rimavská Sobota, Buzitka, Šávoľ, Husiná, Nové Hony,

Celková rozloha obce 9,53 km² (953 ha)

Nadmorská výška : v strede obce je 192 m n. m. a v chotári 186–303 m n. m

Súradnice 48°20'45"N 19°50'23"E

4.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 71,98 obyv./km² - 727

Národnostná štruktúra : slovenská, maďarská, rómska,

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : rímskokatolícka, pravoslávna cirkev, evanjelická, reformovaná kresťanská, kresťanské zbory,

Vývoj počtu obyvateľov : úbytok obyvateľov

Počet narodených : 6

Počet úmrtia : 8

Počet odsťahovaných : 22

Počet prisťahovaných : 9

4.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : 4,63 %

Nezamestnanosť v okrese : 6,31 %

Vývoj nezamestnanosti : v obci, v okrese klesá

4.4. Symboly obce

Erb obce :

V červenom poli štítu na zlatom /žltom/ pruhu tri zlaté /žlté/ obilné klasy, vpravo od nich strieborné /biele/ čerieslo a vľavo lemeš.

Vlajka obce :

4.5. Logo obce - nemá

4.6. História obce

Obec Velké Dravce leží vo východnej časti Lučenskej kotliny na nive stredného toku potoka Suchá. Chotár tvoria stredotretohorné íly a erózne trosky bazaltov a spraší, zvyšky dúbrav a agátin. Na potoku Šťavica je vybudovaný rybník, využívaný ako akumulácia nádrž. Zaberá plochu 0,24 km² s objemom vody 377 tisíc m³. V okolí obce sa vyskytuje bohatá vegetácia a zver. Osídlenie sa datuje až do doby kamennej /en-eolit/. Prvá písomná zmienka je z r. 1246. Obec je sídlom sokoliarov. Obyv. sa zaoberali poľnohosp. , chovom dobytka a koní. Od 19. stor. sa tu ťažil čadič. Kultúrnou pamiatkou je rím. Ka-t. kostol sv. Gallusa opáta, pôvodne barokový, zo zač. 18. stor., prestavaný a rozšírený v r. 1909 a opravovaný v r. 1958. V súčasnosti sa tu nachádza MŠ, ZŠ pre 1. – 9. roč., a kultúrny dom, verejná knižnica a futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, Slovenská pošta.

4.7. Pamiatky

Rybník - Velké Dravce

Na potoku Šťavica je vybudovaná akumulácia nádrž na závlahy poľných plodín, ale toho času je využívaná ako rybník s vodnou plochou cca 24 ha, s objemom vody 377 tisíc kubických metrov. V letných mesiacoch je vodná plocha využívaná aj na rekreačné účely a rybolov.

Rímskokatolícky kostol

Kultúrnou pamiatkou v obci je **rímskokatolícky kostol sv. Gallusa** opáta pôvodne barokový zo začiatku 18. storočia, prestavaný a rozšírený v roku 1909 a opravovaný v roku 1958. Staršia časť kostola a veža je postavená z kameňa, predĺžená loď z tehál. Halový priestor so segmentovým uzáverom presbytéria, priestor je zaklenutý pruskými klenbami s medzi klenbovými pásmi a lunetami. Secesná fasáda z roku 1909 bola opravená v roku 1958 spolu so vstavanou vežou. V interiéri kostola sa nachádza hlavný oltár pôvodom barokový z druhej polovice 18. storočia spolu s drevenou stĺpovou architektúrou a v strede s olejomalbou z konca 19. storočia, taktiež aj volútový nadstavec s neskorobarokovou malbou Immaculaty. Drevená kazateľnica je z druhej polovice 19. storočia, na baldachýne sa nachádza plastika sv. Juraja.

Kaštieľ - Velké Dravce

V obci Velké Dravce sa nachádza taktiež starobylý kaštieľ, ktorý patrí medzi kultúrne pamiatky zapísane v štátnom zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok a tak patrí medzi kultúrne dedičstvo našich predkov. Kaštieľ bol postavený v roku 1821 a jeho prvým majiteľom bol Horkovics Jozef, kaštieľ bol známy pod menom Horkovicsova kúria. Kaštieľ

je prízemná stavba s portykom na strane dvora, s tympanómom s erbom a hospodárskou časťou s arkádami. Postavený je v klasicistickom štýle. Budova je momentálne neobývaná a v schátranom stave.

4.8. Významné osobnosti obce

Významná česká herečka - Květa Fialová sa narodila 1. septembra 1929 vo Veľkých Dravciach, zomrela 26. septembra 2017 v Prahe ČR.

5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

5.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola s VJM
- Materská škola s VJM

na mimoškolské aktivity je zriadený :

- Školský klub detí
- RVŠ – umelecká škola

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na : - aby získané vedomosti, zručnosti, schopnosti na ZŠ žiaci efektívne využívali na stredných školách a v osobnom živote.

5.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci sa neposkytuje, zabezpečujú ju susedné mestá : - Filákov, Lučenec, Rimavská Sobota,

5.3. Sociálne zabezpečenie

Okrem obecného úradu sociálne služby v obci zabezpečuje :

- Terénna sociálna práca
- Komunitné centrum

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na : terénnu sociálnu prácu, komunitné centrum.

5.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Obec Veľké Dravce konaním kultúrnych a spoločenských akcií ako : fašiangy, deň detí, Deň obce, posedenie s dôchodcami, Mikulášsky večierok pre deti, Deň zeme, 1. máj, komunitné akcie... .

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať v budúcnosti na usporiadanie väčšieho počtu akcií, za účelom stretávania sa občanov a kultúrneho vyžitia detí a mládeže.

5.5. Hospodárstvo

a) Obchody s potravinami a zmiešaným tovarom:

- Potraviny La GaMa, s.r.o, 985 42 Veľké Dravce č. 175,
- Potraviny Illéš, s.r.o.,

b) Pohostinstvo:

- Čárda II. – Veľké Dravce č. 174, KAPE s.r.o., tel. č. 0915 886 377

c) Ostatné prevádzky:

- ALKAT s.r.o. Veľké Dravce, 98542 Veľké Dravce, č. 260
- AGRO CS SLOVAKIA a.s., 985 42 Veľké Dravce. Tel. č.: 0915 805 225
- Slovenská pošta a.s., 985 42 Veľké Dravce, č. 240, Tel. č.: 047/4373120
- Euro Basalt, a.s., Veľké Dravce, 985 42 Veľké Dravce, č. 270, Tel. č.: 047/4373110

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na : poľnohospodárstvo, výroba záhradných substrátov, hnojív a ďalších prípravkov.

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 27.11.2022 uznesením č. 88/2022

Rozpočet bol zmenený tri krát :

- prvá zmena schválená dňa 14.02.2023 uznesením č. 5/2023
- druhá zmena schválená dňa 29.09.2023 uznesením č. 39/2023
- tretia zmena schválená dňa 15.12.2023 uznesením č. 46/2023

Rozpočet obce k 31.12.2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/čerpánie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	740 960,00	1 142 637,88	1 133 393,31	99,19
z toho :				
Bežné príjmy	740 960,00	913 942,06	905 197,49	99,04
Kapitálové príjmy	0,00	42 928,13	42 428,13	98,84
Finančné príjmy	0,00	185 767,69	185 767,69	100
Výdavky celkom	740 960,00	1 142 637,88	1 071 744,42	93,80
z toho :				
Bežné výdavky	740 960,00	943 508,24	872 614,78	92,49
Kapitálové výdavky	0,00	153 688,92	153 688,92	100
Finančné výdavky	0,00	45 440,72	45 440,72	100
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	0,00	61 648,89	

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:

- podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 6,19 % vo výške 304 386,92 EUR
- daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 35,85 % vo výške 28 569,78 EUR
- komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 39,17 % vo výške 9 843,28 EUR

Administratívne poplatky - správne poplatky, poplatky a platby za predaj výr. tov. a služieb, poplatky a platby za MŠ a zar. predstavovali plnenie v sume 26 708,78 EUR, čo je 98,72 % plnenie.

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov plnenie vo výške 46 119,71 EUR, čo predstavuje 97,46 % plnenie. Medzi iné nedaňové príjmy boli rozpočtované príjmy z náhrad poistného pl., z dobropisov, z vratiek a z refundácie.

V kapitálovom rozpočte:

- z rozpočtovaných kapitálových príjmov bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 42 428,13 EUR, čo predstavuje 98,84 % plnenie.
- Príjem z predaja pozemkov a nehmotných aktív - z rozpočtovaných 184,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 184,00 EUR, čo predstavuje 100,00 % plnenie.

Vo finančných operáciách:

- 11 944,15 EUR schválený obecným zastupiteľstvom dňa 27.11.2022 uzn. č. 91/2022
- 20 440,72 EUR schválený obecným zastupiteľstvom dňa 30.09.2022 uzn. č. 79/2022
- 118 083,45 EUR schválený obecným zastupiteľstvom dňa 17.02.2023 uzn. č. 07/2023

Uznesením obecného zastupiteľstva č. 28/2023 zo dňa 17.05.2023 bolo schválené použitie rezervného fondu v sume 22 352,40 EUR. V skutočnosti bolo plnenie v sume 5 917,19 EUR.

V roku 2023 boli použité zostatky nevyčerpaných finančných prostriedkov z roku 2022:

- nevyčerpané prostriedky zo školského stravovania v sume	1 701,70 EUR
- nevyčerpané prostriedky z účelovo určených darov v sume	500,00 EUR
- nevyčerpané prostriedky z MV SR voľby referendum v sume	674,57 EUR
- nevyčerpané prostriedky zo Soc. poisť. os. príjemca dôchodok v sume	950,52 EUR
- použitie rezervného fondu na pokrytie kapitálových výdavkov v sume	5 917,19 EUR
- nevyčerpané pr. Školského stravovania za stravné a réžiu v sume	555,39 EUR
- nevyčerpaný úver na projekt – obnova asfaltového krytu na chodníku v obci VD	25 000,00 EUR

v súlade so zákonom č.583/2004 Z.z..

Celkom v sume : 35 299,37 EUR

V roku 2023 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- v bežnom rozpočte:

- zvýšenie cien energií /plyn, električka/

- v kapitálovom rozpočte nerealizované investičné akcie:

- neboli väčšie nedostatky, plánované investičné akcie boli splnené

- vo finančných operáciách:

- splácanie istín z prijatých úverov z roku 2023 /obnova asf. kr. na chodn./ z refundácie vo výške 24 107,88 EUR, z vlastných finančných prostriedkov 892,12 EUR
- splácanie istín z prijatých úverov z roku 2023 /Obnova chodníka pri rodinných domoch v obci Veľké Dravce I. a II. Etapa/ vo výške 17 636,25 EUR z refundácie, z vlastných finančných prostriedkov 2 804,47 EUR
- použitie nevyčerpaných finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 4 382,18 EUR / nevyčerpané prostriedky zo školského stravovania v sume 1 701,70 EUR, nevyčerpané prostriedky z účelovo určených darov v sume 500,00 EUR, nevyčerpané prostriedky z MV SR voľby referendum v sume 674,57 EUR nevyčerpané prostriedky zo Soc. poisť. os. príjemca dôchodok v sume 950,52 EUR zostatok finančných prostriedkov ŠJ v sume 555,39/

Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	905 197,49
z toho : bežné príjmy obce	905 197,49
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	872 614,78
z toho : bežné výdavky obce	872 614,78
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	32 582,71
Kapitálové príjmy spolu	42 428,13
z toho : kapitálové príjmy obce	42 428,13
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	153 688,92
z toho : kapitálové výdavky obce	153 688,92
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-111 260,79
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-78 678,08
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ	9 452,64
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-69 225,44
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov - finančné zábezpeky školskej jedálne - finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB - finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	185 767,69
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov - finančné zábezpeky školskej jedálne - finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB - finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	45 440,72

Rozdiel finančných operácií	140 326,97
Príjmy spolu	1 133 393,31
VÝDAVKY SPOLU	1 071 744,42
Rozpočtové hospodárenie obce	61 648,89
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ	9 452,64
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	0,00
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	52 196,25

Prebytok rozpočtu v sume 52 196,25 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 9 452,64 EUR navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú :

- a) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 8 087,23 EUR, a to na :
 - prenesený výkon v oblasti školstva v sume 2 283,83 EUR
 - stravné pre deti v hmotnej núdzi v sume 5 803,40 EUR
- b) nevyčerpané prostriedky z darov od Pozemkové spoločenstvo – Veľké Dravce podľa ustanovenia § 22 zákona č.523/2004 Z.z. o verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 500,00 EUR,
- c) nevyčerpané prostriedky školského stravovania na stravné a réžiu podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 865,41 EUR, (obec, RO)

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2023 vo výške 52 196,25 EUR.

6.1. Rozpočet na roky 2024 - 2026 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	1 133 393,31	827 340,00	857 820,00	806 790,00
z toho :				
Bežné príjmy	905 197,49	827 340,00	857 820,00	806 790,00
Kapitálové príjmy	42 428,13	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	185 767,69	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	1 071 744,42	827 340,00	857 820,00	806 790,00
z toho :				
Bežné výdavky	872 614,78	827 340,00	857 820,00	806 790,00
Kapitálové výdavky	153 688,92	0,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	45 440,72	0,00	0,00	0,00

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2024 - 2026:

Komentár k rozpočtu príjmov a výdavkov Obce Veľké Dravce na roky 2024 – 2026

Rozpočet Obce Veľké Dravce na roky 2024 – 2026 je spracovaný v zmysle zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

Rozpočet je zostavený bez programovej štruktúry. Rozpočet obce na roky 2024 – 2026 je zostavený ako **vyrovnaný**, t. j. rozdiel medzi príjmami a výdavkami je 0.

Celkové príjmy na rok 2024 sú vo výške 827 340,00 €, z ktorých celý objem tvoria bežné príjmy.

Celkové výdavky na rok 2024 sú vo výške 827 340,00 €, čo predstavuje nárast takmer o 86 380,00 € oproti schválenému rozpočtu roku 2023.

I. Príjmová časť

Bežné príjmy

Príjmová časť **bežného rozpočtu** predstavuje čiastku 827 340,00 €, čo je o 11,66 % viac ako schválený rozpočet roku 2023. Príjmy z vlastných zdrojov činia 405 060,00 €, príjmy z dotácií zo štátneho rozpočtu 420 780,00 € a od podnikateľov 1 500,00 €.

Daňové príjmy sú vo výške 368 530,00 €, čo je 44,56 % podiel na bežných príjmoch a sú o 7,8 % vyššie oproti daňovým príjmom v schválenom rozpočte na rok 2023. K zvýšeniu dochádza u výnosu dane z príjmov fyzických osôb takmer o 20 670,00 €. Tento výnos je v rozhodujúcej miere určený predovšetkým na financovanie vhod obce, originálnych kompetencií obce v oblasti školstva. Objem výnosu dane z príjmov predpokladáme podľa vývoja očakávaného Ministerstvom financií SR návazne na schválený štátny rozpočet na rok 2024, ako aj z informácií a prepočtov Združenia miest a obcí Slovenska.

Miestne dane sú na úrovni očakávanej skutočnosti roku 2023.

Nedaňové príjmy sú vo výške 36 530,00 €, čo tvorí 4,4 % podiel na bežných príjmoch. Predstavujú príjem z prenájmu pozemkov, priestorov, ostatných správnych poplatkov, príjmov z predaja tovaru a poskytovaných služieb, poplatkov od rodičov za deti v materskej škole a školskom klube a za stravné od zamestnancov obce /zš, mš, šj, šd/. Tieto druhy príjmov vykazujú pokles oproti úrovni schváleného rozpočtu roku 2023. Pokles je u príjmov - príjmy z refundácie, kde bol rozpočet postavený na úrovni dosiahnutej skutočnosti v roku 2023.

Tuzemské bežné transfery zo štátneho rozpočtu sú vo výške 420 780,00 €, čo tvorí 51,04 % podiel z bežných príjmov rozpočtu. Jedná sa o dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie prenesených kompetencií štátu - na úseku školstva 277 200,00 € normatívne financovanie (mzdy, energia), vzdelávacie poukazy zš, mš, dotácia na stravu pre soc. znev. pr., škola v prírode, dopravné žiakom zš, mš, dotácia pre sociálne znevý. prostredie, na cestnú dopravu a pozemnú kom. vo výške 30,00 €, na úseku evidencie obyvateľstva a register adries 270,00 €, životného prostredia 80,00 €, terénnych pracovníkov vo výške 30 000,00 €, vyšší územný celok – deň obce 1 500,00 €, kultúra národnostných menšín – deň obce 1 500,00 €, komunitné centrum vo výške 45 500,00 €, MOaPS 63 700,00 €. Sú vo výške posledne upraveného rozpočtu roku 2023 a budú upravené v priebehu I. štvrťroka 2024, kedy na obec bude doručený od správcov rozpočtových kapitol rozpis limitov štátneho rozpočtu na rok 2024.

II. Výdavky

Výdavky celkom pre rok 2024 v objeme 824 340,00 €, čo je v porovnaní so schváleným rozpočtom 2023 nárast o 86 380,00 €.

Bežné výdavky vo výške 824 340,00 € zaznamenávajú nárast oproti schválenému rozpočtu roku 2023. V objeme je zohľadnený nárast miezd a odvodov do poisťovní za zamestnancov, nárast na odchodnom pre zamestnancov ktorí odchádzajú do dôchodku mš, šj a zohľadňuje aj nepatrný nárast výdavkov na energie v niektorých zariadeniach s prihliadnutím na skutočnosť roku 2023.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

7.1. Majetok v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	2 098 905,74	2 250 118,10
Neobežný majetok spolu	1 961 695,48	2 009 861,00
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 843 621,10	1 889 843,42
Dlhodobý finančný majetok	118 074,38	120 017,58
Obežný majetok spolu	136 733,51	239 930,50
z toho :		
Zásoby	194,51	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	119 240,05
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	45 000,63	13 953,78
Finančné účty	91 538,37	106 736,67
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	476,75	326,60

7.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 098 905,74	2 250 118,10
Vlastné imanie	442 378,98	468 766,72
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	442 378,98	468 766,72
Záväzky	125 695,69	194 452,65
z toho :		
Rezervy	5 600,00	4 920,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	3 326,79	0,00
Dlhodobé záväzky	307,03	468,00
Krátkodobé záväzky	77 178,87	59 037,05
Bankové úvery a výpomoci	39 283,00	130 027,60
Časové rozlíšenie	1 530 831,07	1 586 898,73

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- prírastkov dlhodobého majetku 151 212,36 €
- predaja dlhodobého majetku 184,00 €
- prijatý krátkodobých bankových úverov 130 027,60 €
- tvorba opravných položiek k pohľadávkam 9 142,35 €
- tvorba rezerv na audit, stavebný úrad, spoločný šk. úrad 4 920,00 €

7.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	45 000,63	13 953,78
Pohľadávky po lehote splatnosti	0,00	0,00

7.4. Záväzky v EUR

Záväzky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Záväzky do lehoty splatnosti	77 178,87	59 037,05
Záväzky po lehote splatnosti	307,03	468,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- významný pokles pohľadávok z dôvodu : - daňových a nedaňových príjmov obcí, ostané pohľadávky, iné pohľadávky
- významný pokles záväzkov z dôvodu : - dodávateľských faktúr, iné záväzky, zamestnanci

8. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	896 742,06	973 121,50
50 – Spotrebované nákupy	96 441,29	119 884,01
51 – Služby	66 631,31	110 380,81
52 – Osobné náklady	613 053,76	603 895,60
53 – Dane a poplatky	1 102,30	677,38
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	7 840,14	13733,65
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	104 974,68	119 347,95
56 – Finančné náklady	4 598,58	4902,10
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	2 100,00	300,00
59 – Dane z príjmov	31,50	120,00
Výnosy	905 693,96	1 000 434,81
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	23 286,95	18 513,18
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	318 528,94	344 140,98
64 – Ostatné výnosy	5 430,96	28 092,25
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	5 550,00	5 620,00
66 – Finančné výnosy	34,50	2 170,43
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	5 365,70
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	552 862,61	596 532,27
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	8 920,40	27 193,31

Hospodársky výsledok kladný v sume 27 193,31 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

- nárast na nákladovom účte 50 - Spotrebované nákupy o	23 442,72 €
- nárast na nákladovom účte 51 - Služby o	43 749,50 €
- pokles na nákladovom účte 52 – Osobné náklady o	9 158,16 €
- nárast na nákladovom účte 54 - Ostatné náklady na prevádzkovú čin. o	5 893,61 €
- nárast na nákladovom účte 55 – Odpisy, rez. a OP z prev. a fin. čin. o	14 373,27 €
- pokles na výnosovom účte 60 – Tržby za vl. výkony a tovar o	4 773,77 €
- nárast na výnosovom účte 63 - Daňové výnosy o	25 612,04 €
- nárast na výnosovom účte 64 – Ostatné výn. z pr. čin. o	25 661,29 €
- nárast na výnosovom účte 66 - Finančné výnosy o	2 135,93 €
- nárast na výnosovom účte 67 - Mimoriadne výnosy o	5 365,70 €
- nárast na výnosovom účte 69 - Výnosy z transferov o	43 669,66 €

9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

9.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné bežné granty a transfery:

Poskytovateľ	Suma v EUR	Účel
Min.dopr.a výstavby BA	30,41	Transfer cestná dopr. a poz.kom.
MV SR	77,91	Transfer – starostlivosť o ŽP
MV SR	250,32	Transfer na REGOB a reg. adries
Regionálny úrad šk.sp.BB	6 852,00	Transfer na MŠ, predškolská vých.
ÚPSVaR	16 184,10	Transfer – pre HN str. ZS, MŠ
MPSVaR Bratislava	35 481,04	Transfer – národný projekt TSP
Regionálny úrad šk.sp.BB	2 514,00	Transfer – pre cest. žiak. ZŠ, MŠ
ÚPSVaR	813,40	Transfer – pre školské potreby
MV SR	1 778,51	Transfer na voľby
Regionálny úrad šk.sp.BB	8 150,00	Transfer na SZP
Regionálny úrad šk.sp.BB	302 594,00	Transfer na ZŠ, vzdel. poukazy
Banskobystrický kraj	900,00	Transfery - obecný deň VUC
AGRORIS, Poz.spol., Eurobas. Mepos rekl.	1 000,00	Dary na deň obce,
ÚPSVaR	4 478,55	Transfery - AČ, 50j, 50i 15 %
MV SR	12 259,68	Transfer – Občianska hliadka
Regionálny úrad šk.sp.BB	0,00	Transfer – odchodné ZŠ
Regionálny úrad šk.sp.BB	2 250,00	Transfer – komp. poplatkov SKD
Regionálny úrad šk.sp.BB	2 100,00	Transfer – škola prírody
MPSVaR - Impl.ag.min.	47 277,49	Transfer – KC
Regionálny úrad šk.sp.BB	2 913,00	Transfer – edukačné publikácie zš
Regionálny úrad šk.sp.BB	2 700,00	Lyžiarsky kurz
Fond na podp.kult.nár.menš.	500,00	Dotácia nár. menšín – obec

DPO SR	3 000,00	Dotácia Dobrovoľná PO - hasiči
MF SR	20 324,95	Dotácia negat. dôsl. infl. energ.
Regionálny úrad šk.sp.BB	8 500,00	Refundácia energie zš 2022
Príjmy od podnikateľov	800,00	Prenájom reklamnej plochy
Regionálny úrad šk.sp.BB	940,00	Digitálna transformácia zš
Sociálna poisťovňa	670,50	Dôchodok Oláhová Renáta
Regionálny úrad šk.sp.BB	470,00	Profesionálny rozvoj učiteľom
	485 809,86	

Popis najvýznamnejších prijatých bežných grantov a transferov:

- Dotácia negat. dôsledky infl. MF SR – energia 20 324,95 €
- Refundácia – nedoplatky za energie zš 2022 8 500,00 €

Prijaté granty a transfery boli účelovo učené na bežné výdavky a boli použité v súlade s ich účelom.

V roku 2023 obec prijala nasledovné kapitálové granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Podnikateľ - Eurobasalt	500,00	Rozvoj obce
Partnerstvo Južného Novohradu – MAS obč. združenie	17 636,25	Obnova chodníka pri rodinných domoch v obci VD I. a II. Etapa
Partnerstvo Južného Novohradu – MAS obč. združenie	24 107,88	Obnova asfaltového krytu na chodníku v obci Veľké Dravce

Prijaté granty a transfery boli účelovo učené na kapitálové výdavky a boli použité v súlade s ich účelom.

V roku 2023 obec organizovala cez projekt „Európa pre občanov“ medzinárodnú akciu :

- 11. Ročník stretnutia Dravčanov Karpatskej kotliny – Európska platforma „Dravčanov“.

Poskytnutý nenávratný finančný príspevok v sume 25 370,00 EUR.

Poskytovateľ finančných prostriedkov na projekt : Citizens, Equality, Rights and Values programe CERV – Brusel.

Z časti finančných prostriedkov obec opravila oplotenie miestneho parku v hodnote 10 242,00 EUR.

9.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2023 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 02/2007 zo dňa 24.05.2007 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
KOVILL, s.r.o. Veľké Dravce	Dotácia na deň detí	300,00

9.3. Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

Cestná doprava :

- **Obnova chodníka pri rodinných domoch v obci Veľké Dravce I. a II. Etapa** - prostredníctvom MAS – Partnerstvo Južného Novohradu poskytnutý príspevok 17 636,25 EUR a spolufinancovanie 2 804,47 EUR.

Z rozpočtovaných 20 440,72 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2023 v sume 20 440,72 EUR, čo predstavuje 100 % čerpanie.

Rekreačné a športové služby :

- **Detiské ihrisko Veľké Dravce** - realizované z nenávratných finančných prostriedkov od Pôdohospodárskej platobnej agentúry /PPA/ vo výške 11 944,15 EUR.

Z rozpočtovaných 11 944,15 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2023 v sume 11 944,15 EUR, čo predstavuje 100 % čerpanie.

Predprimárne vzdelanie – Materská škola :

- **Zníženie energetickej náročnosti materskej školy v obci Veľké Dravce** – realizované z nenávratných finančných prostriedkov od MŽP SR v zastúpení Slovenská inovačná a energetická agentúra, poskytnutý príspevok 109 613,97 EUR, spolufinancovanie 8 469,48 EUR, ostatné kapitálové výdavky na realizáciu projektu z vlastných finančných prostriedkov a od miestnych podnikateľov 2 742,60 EUR. Refundácia poskytnutých príspevkov od PPA bude zrealizovaná v roku 2024.

9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Výstavba a modernizácia miestnych komunikácií v prostredí MRK v obci Veľké Dravce
- Doplnenie prvkov v detskom ihrisku v obci Veľké Dravce
- Prípravná a projektová dokumentácia pre projekt „Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách s prítomnosťou MRK v obci Veľké Dravce“

9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

9.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Iné významné riziká a neistoty – zmena v poukazovaní podielovej dane do rozpočtu obce a v kompetenciách obcí

Vypracoval: Mgr. Iveta Fazekašová

Schválil: Mgr. Viera Rubintová

Veľké Dravce dňa 30.08.2024

Prílohy: Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke

